

Äldrenämnden
Tjänsteskrivelse till Äldrenämnden

Datum:
2020-10-16

Diarienummer:
ALN-2020-00745

Handläggare:
Jesper Kyrk

Upphandling av leverantör för inköp av dagligvaror

Förslag till beslut

Äldrenämndens arbetsutskott föreslår äldrenämnden

1. att uppdra åt äldreförvaltningen att upphandla leverantörer för tjänsten inköp av dagligvaror i vilket beställning av matvaror, plocka varor samt leverera till enskilda brukare ingår, och
2. att framtaget förfrågningsunderlag fastställs av äldrenämndens upphandlingsutskott.

Sammanfattning

Hemtjänst innebär i första hand hjälp i det egna hemmet. Även vissa åtgärder utanför hemmet ingår i begreppet hemtjänst, som till exempel inköp av dagligvaror och leverans av matlådor. Insatsen inköp av dagligvaror förutsätts ske i närmaste livsmedelsbutik och utförs av hemtjänstpersonal en gång i veckan. Leverans av matlådor sker av brukarens hemtjänstutförare och det är också denne som ombesörjer inköp av matlådorna.

En tjänst som idag nyttjas i andra kommuner är insatsen inköp av dagligvaror och sker genom en digital lösning där en upphandlad matleverantör kan leverera matvaror till enskilda brukare. För den enskilde skulle en sådan tjänst kunna leda till ett flertal positiva effekter. Det handlar inte minst om en ökad delaktighet för brukaren i valet av varor samt en minskad risk för felköp och utebliven vara.

Ärendet

Uppsala kommun står inför stora utmaningar, bland annat som en följd av den kommande befolkningsutvecklingen med en ökande andel äldre. Under de närmaste tio åren kommer antalet personer som är 80 år och äldre att fördubblas. Med detta väntas behoven av vård och omsorg öka.

För gruppen äldre finns möjlighet att ta del av olika tjänster för att få stöd till ett gott liv. Dessa utförs av hemtjänst, frivilligorganisationer, anhöriga eller genom köp av tjänster från privata leverantörer. Hemtjänst innebär i första hand hjälp i det egna hemmet. Även vissa åtgärder utanför hemmet ingår i begreppet hemtjänst, som till exempel inköp av dagligvaror och leverans av matlådor. Insatsen inköp av dagligvaror förutsätts ske i närmaste livsmedelsbutik och utförs av hemtjänstpersonal en gång i veckan. Den enskilde har möjlighet att följa med vid inköp om det framgår i den enskildes biståndsbeslut.

Insatsen inköp innefattar också att planera veckans måltider, att skriva en inköpslista samt att plocka in matvaror i skåp. Leverans av matlådor sker av brukarens hemtjänstutförare och det är också denne som ombesörjer inköp av matlådorna. Detta innebär att de olika utförarna idag köper in matlådor från vilken leverantör de vill, alternativt lagar maten själva inom den egna organisationen. Som exempel kan nämnas att Attendo har egen matdistribution inom koncernen och Diakonistiftelsen Samariterhemmet har eget tillagningskök som tillreder matlådor. Kommunens egenregi upphandlar tjänsten av Sodexo.

En tjänst som idag nyttjas i andra kommuner är insatsen inköp av dagligvaror och sker genom en digital lösning där en upphandlad matleverantör kan leverera matvaror till enskilda brukare. För den enskilde skulle inköpet vara en förbättring av genomförandet av inköp så till vida att brukaren själv kan välja vilka varor som köps, felköp minskar samt utebliven vara kommer att minska för brukaren. Brukaren kan även ta del av eventuella erbjudanden från leverantören av inköpstjänsten.

Brukarens delaktighet i val av varor kan förväntas leda till en ökad känsla av delaktighet i sina inköp. Tjänsten kan också användas för handling av färdiga matlådor som leverantören tillhandahåller. För att inkludera alla individer är det av stor vikt att personalen vid behov hjälper den enskilde med handhavande av det digitala verktyget vid inköp. Den enskilde blir då, trots till exempel fysisk eller psykisk funktionsnedsättning, mer delaktig i utförande av insatsen.

För den enskilde brukaren handlar det bland annat om att kunna få mat levererad via den digitala tjänsten med möjlighet till ökad delaktighet och matvariation i inköpen. För insatsen inköp av dagligvaror finns utvecklingspotential för att möta framtidens demografiska utmaning och krav på ökad resurseffektivisering inom äldreomsorgen.

Beredning

Ärendet har beretts av avdelningen för avtal och marknad, avdelningen för kvalitet och utveckling samt ekonomi.

Ekonomiska konsekvenser

Nedan i tabell 1 illustreras kostnaden idag för inköp av dagligvaror med nuvarande volym av inköp samt en uppskattad kostnad vid inköp digitalt.

Tabell 1. **Kostnader för inköp av dagligvaror**

	Kvartal 1 2020
Kostnad idag totalt <i>(beställning, inköp, leverans och plockning av varor)</i>	1,9 mnkr*
Beräknad kostnad vid digitalt inköp av dagligvaror <i>(beställning)</i>	0,7 mnkr**
Utrymme för kostnad mot leverantör	1,2 mnkr

*Beräknad på volym inköp av dagligvaror 2020 på c a 2 200 inköp per månad.

**Beräknad på samma volym (2 200) men med uppskattad tidsbesparing på c a 25 min per inköp.

Ovanstående tabell är en kostnadsbild över inköp av dagligvaror idag samt en uppskattning av tidsåtgång och kostnad utifrån en situation med digitala matinköp. Givet att ersättning (kostnad) till en upphandlad leverantör inte överstiger utrymmet på 1,2 mnkr per kvartal kan detta innebära en besparing för nämnden med den beräknade tidsbesparingen för personalen.

Äldreförvaltningen

Carina Juhlin

Förvaltningsdirektör

